بسم الله الرحمن الرحيم

(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası Takipçilerinin "Fıkhî" Sorularına Verilen Cevaplar Silsilesi)

Soru-Cevap

(Es-salâtü Hayrun Mine'n-Nevm Namaz Uykudan Hayırlıdır) Sözü, Sünnettir

Mohammad AL-khatib'e

Soru:

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuh

Selam ve duadan sonra; kesin cevap verilmesini umduğum bir sorum var.

(Es-salâtü hayrun mine'n-nevm -namaz uykudan hayırlıdır) sözü bidat mıdır?

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Sorunuz tesvib hakkındadır ki bunun anlamı şudur: (Müezzinin sabah ezanında (iki defa) hayyele's salah ve hayyele'l felah'dan sonra "es-salâtü hayrun mine'n-nevm" sözünün iki defa tekrarlanmasıdır.) Bu, bidat değildir. Aksine hakkında Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem'den hadislerin varit olduğu bir sünnettir:

1- Ebu Davud Süneni'nde, Muhammed İbn Abdulmelik İbn Ebu Mahzûra'dan, babasından ve dedesinden şöyle dediğini tahric etmiştir: Dedim ki: Ey Allah'ın Rasulü bana ezanın sünnetini öğretir misin? Dedi ki: Başımın önünü sıvazladı ve şöyle dedi: تَقُولُ: اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، تَرْفَعُ بِهَا صَوْتَكَ، ثُمَّ تَقُولُ: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً رَسُولُ اللَّهِ، أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً رَسُولُ اللَّهِ، تَخْفِضُ بِهَا صَوْتَكَ، ثُمَّ تَرْفَعُ صَوْتَكَ بِالشَّهَادَةِ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً رَسُولُ اللَّهِ، أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً رَسُولُ اللَّهِ، حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ، حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ، حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ، حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ، فَإِنْ كَانَ صَلَاةُ الصُّبْحِ قُلْتَ: الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ، الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ، اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ "**Allahu ekber, Allahu ekber, Allahu ekber, Allahu ekber dersin ve bunları derken sesini yükseltirsin. Sonra: "Eşhedü en la ilahe illallah, eşhedü en la ilahe illallah, eşhedü enne Muhammeden Rasulullah, eşhedü enne Muhammeden Rasulullah dersin ve bunları söylerken sesini alçaltırsın, sonra sesini şehadette tekrar yükseltirsin: Eşhedü en la ilahe illallah eşhedü en la ilahe illallah. Eşhedü enne Muhammeden Rasulullah, eşhedü enne Muhammeden Rasulullah. Hayyele's salah, hayyele's salah. Hayyele'l felah, hayyele'l felah. Eğer (okuduğun ezan) sabah namazı ise şunu da söylersen: "es-Salatu hayrun mine'n-nevm, es-salatu hayrun mine'n nevm (Namaz uykudan hayırlıdır). Allahu ekber Allahu ekber. Lailahe illallah.**" [Albani, bu hadis sahihtir dedi.] Bir benzerini İbn Huzeyme Sahihi'nde tahric etmiştir. Ancak İbn Cureyc kanalıyla şöyle demiştir: Osman İbn es-Sâib bana, Ummu Abdulmelik İbn Ebu

Mahzûra’dan ve Ebu Mahzûra’dan rivayet etti ve aynı şekilde bir benzerini de Darekutni tahric etmiştir.

2- Ebu Davud’un İbn Cureyc kanalıyla başka bir rivayeti daha vardır ve metni de şöyledir:

Bize Hasan İbn Ali rivayet etti, bize Ebu Âsım ve Abdurrazzak İbn Cureyc’den şöyle dediğini rivayet etti; bana Osman İbn es-Sâib rivayet etti, bana babam ve Ummu Abdulmelik İbn Ebu Mahzûra’dan ve Ebu Mahzûra’dan Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem’den bu haberin bir benzerini şu şekilde rivayet etti: الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنْ النَّوْمِ الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنْ النَّوْمِ فِي الْأُولَى مِنْ الصُّبْحِ... “**Es-salatu hayrun mine’n nevmi sabah (ezanına) ilave et…**” Yani ikinci ezan olarak adlandırılan kamette değil demektir. Ayrıca Buhari’nin tahric ettiği sahih hadiste şöyle dediği geçmiştir: Bize Abdullah İbn Yezid’in şöyle dediğini rivayet etti; bize Kehmes İbn Hasan Abdullah İbn Büreyde’den ve Abdullah İbn Mugaffel’den şöyle dediğini rivayet etti: Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu: بَيْنَ كُلِّ أَذَانَيْنِ صَلَاةٌ بَيْنَ كُلِّ أَذَانَيْنِ صَلَاةٌ ثُمَّ قَالَ فِي الثَّالِثَةِ لِمَنْ شَاءَ “**İki ezan (ezan ile kamet) arasında (nafile) namaz vardır. Sonra üç defa dileyen için dedi.**”

3- Nesai Süneni’nde tahric etti ve şöyle dedi: Bize İbrahim İbn Hasan rivayet etti ve şöyle dedi; bize Haccac İbn Cüreyc Osman İbn es-Sâib’den rivayet etti ve şöyle dedi; bana babam ve Ummu Abdulmelik İbn Ebu Mahzûra Ebu Mahzûra’dan rivayet etti ve şöyle dedi: Allah’ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem Huneyn’den yola çıkınca… “Allah’ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem”, beni önüne oturtarak alnımı sıvazladı ve üç defa bereket duasında bulunduktan sonra “**git Beytullah’ın yanında ezan oku”** buyurdu. Ben de: Ben nasıl okurum, ey Allah’ın Rasulü dedim. Bunun üzerine şimdi ezan okudukları gibi bana ezanı öğretti: (الله أكبر الله أكبر الله أكبر الله أكبر أشهد أن لا إله إلا الله أشهد أن لا إله إلا الله أشهد أن محمدا رسول الله أشهد أن محمدا رسول الله أشهد أن لا إله إلا الله أشهد أن لا إله إلا الله أشهد أن محمدا رسول الله أشهد أن محمدا رسول الله حي على الصلاة حي على الصلاة حي على الفلاح حي على الفلاح الصلاة خير من النوم الصلاة خير من النوم في الأولى من الصبح... (**Allahu Ekber, Allahu Ekber, Allahu Ekber, Allahu Ekber, Eşhedu en la ilahe illallah, Eşhedu en la ilahe illallah, Eşhedu enne Muhammeden Rasulullah, Eşhedu enne Muhammeden Rasulullah, Hayyele’s salah, hayyele’s salah. Hayyele’l felah, hayyele’l felah, es-Salatu hayrun mine’n-nevm, es-salatu hayrun mine’n nevm -Bunu sabah ezanına ilave etmemi söyledi…-**) Albani: Sahihtir dedi. Yukarıda belirttiğimiz gibi ikinci ezan olarak adlandırılan kamette değildir demektir.

4- Beyhaki Sünen-i Kübra’da, İbn Aclân’ın hadisinden Nâfi’nin İbn Ömer’in şöyle dediğini tahric etti: كان الأذان الأول بعد حي على الصلاة حي على الفلاح (الصلاة خير من النوم) مرتين “**İlk ezanda hayyele’s salah ve hayyele’l felah’dan sonra iki defa (es-Salatu hayrun mine’n-nevm) (okunur).**” İbn Hacer şöyle dedi: Senedi hasendir. El-Ya’meri şöyle dedi: Bunun isnadı sahihtir.

Az önce belirttiğimiz gibi ilk ezanın anlamı, yani sabah ezanı olup ikinci ezan, yani kamet değildir. Dolayısıyla kamette, (es-Salatu hayrun mine’n-nevm) söylenmez.

5- İbn Huzeyme ve Darekutni, Enes'in şöyle dediğini rivayet ettiler: مِنْ السُّنَّةِ إذَا قَالَ الْمُؤَذِّنُ فِي الْفَجْرِ حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ قَالَ الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنْ النَّوْمِ "**Sabah namazının ezanında, müezzin "hayyele'l felah" dediğinde (bunu duyan kimsenin) "es-Salâtu hayrun minen nevm" (namaz uykudan hayırlıdır) demesi sünnettendir.**" İbn Seyyidünnâs el- Ya'meri şöyle dedi: Bunun isnadı sahihtir.

6- İbn Hibban Sahihi'nde şunu tahric etti: Bize el-Fadl İbn el-Habbab el-Cumahî rivayet etti ve şöyle dedi: Bize Musadad ibn Masrahad rivayet etti ve şöyle dedi: Bize Haris İbn Ubeyd, Muhammed İbn Abdulmelik İbn Ebu Mahzûra'dan, babasından ve dedesinden şöyle dediğini rivayet etti: Dedim ki: Ey Allah'ın Rasulü bana ezanın sünneti öğret. Dedi ki: Başımın önünü sıvazladı ve şöyle dedi: تقول: الله أكبر، الله أكبر، الله أكبر، الله أكبر "**Allahu ekber, Allahu ekber, Allahu ekber, Allahu ekber dersin**" ve bunları derken sesini yükseltirsin. Sonra: أشهد أن لا إله إلا الله، أشهد أن لا إله إلا الله، أشهد أن محمدا رسول الله، أشهد أن محمدا رسول الله، واخفض بها صوتك، ثم ترفع صوتك بالشهادة، أشهد أن لا إله إلا الله، أشهد أن لا إله إلا الله، أشهد أن محمدا رسول الله، مرتين، وحي على الصلاة، حي على الصلاة، حي على الفلاح، حي على الفلاح، فإن كانت صلاة الصبح قلت: الصلاة خير من النوم، الصلاة خير من النوم، الله أكبر، الله أكبر، لا إله إلا الله "**Eşhedü en la ilahe illallah, eşhedü en la ilahe illallah, eşhedü enne Muhammeden Rasulullah, eşhedü enne Muhammeden Rasulullah dersin ve bunları söylerken sesini alçaltırsın, sonra sesini şehadette tekrar yükseltirsin: iki defa Eşhedü en la ilahe illallah, eşhedü en la ilahe illallah. Eşhedü enne Muhammeden Rasulullah, eşhedü enne Muhammeden Rasulullah. Hayyele's salah, hayyele's salah. Hayyele'l felah, hayyele'l felah dersin. <u>Eğer (okuduğun ezan) sabah namazı ise şunu da söylersen: "es-Salatu hayrun mine'n-nevm, es-salatu hayrun mine'n nevm (Namaz uykudan hayırlıdır)</u>. Allahu ekber Allahu ekber. Lailahe illallah.**"

Böylece sabah namazında tesvib'in (müezzinin sabah ezanında (iki defa) hayyele's salah ve hayyele'l felah'dan sonra "es-salâtü hayrun mine'n-nevm" sözünün iki defa tekrarlanmasıdır) sabit bir sünnet olduğu ortaya çıkmıştır. Zira bazı rivayetlerde söylentiler olsa da bazı meşhur ilim ehli tarafından sahihlenen ve birçok fakihlerin aldığı rivayetler vardır. Yani tesvibin, Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in ve Raşid Halifelerin döneminde günümüze kadar bidat değil, aksine sabit bir sünnet olduğuna dair sahih deliller varit olmuştur… Yukarıda açıkladığımız gibi.

Umarım bu cevap, oldukça yeterli olmuştur.

Kardeşiniz **H. 23 Cumade'l Âhir 1440**

Ata İbn Halil Ebu Raşta **M. 28/02/2019**

Cevaba, Emir'in (Allah onu korusun) aşağıdaki web sitesinden bağlanabilirsiniz:

http://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/3938/